

جلیل شریعت مدار، از آهنگ سازان سرشناس مشهد در گفت و گو با «شهرآرا» از راه اندازی باشگاه سرود سیمرغ خبر داد

هوای تازه برای سرود مشهد

شکیبا افخمی راد

سرودی یکی از هنرهایی است که در دوره های مختلف توانسته است جریان ساز باشد، هنری که مدت هاست به آن کم توجهی می شود. اما از سال گذشته اقداماتی برای احیای این هنر در شهر انجام می گیرد که از میان آن هامی توان به اجرای سرود در جشنواره استقبال از بهار وبرگزاری جشنواره سرود فجر اشاره کرد. جلیل شریعت مدار، مسئول واحد موسیقی حوزه هنری خراسان رضوی که این روزها دوران پرکاری را پشت سر می گذارد، نیز با اشاره به مجموعه اقداماتی که برای احیای سرود مشهد در حال انجام است، از تغییر فضای این هنر در سال آینده خبر می دهد.

به گفته وی، حوزه هنری خراسان رضوی این روزها در حال راه اندازی باشگاه سرود سیمرغ است که به زودی فرا خوانش منتشر خواهد شد؛ باشگاهی که تصمیم گرفته است مربیان و دانش آموزان را به صورت تخصصی برای حضور در این راه تربیت کند. همچنین قرار است در باشگاه سیمرغ، سرود هایی بر اساس تم ها و نوهای نوحه های قدیمی برای محرم امسال تولید و برای اجراء در سطح شهر در اختیار گروه های سرود گذاشته شود. در کنار این ها، حوزه هنری استان تولید چند آلبوم موسیقی کودک را در دست دارد که یکی از آن ها با هم راهی گروه سرود ریحانه الحسین تاجیک ماه دیگر آماده انتشار می شود. با شریعت مدار درباره جانش اجرای سرود و چگونگی تولید آثار جریان ساز صحبت کرده ایم که در ادامه پیش روی شماست.

● در سال های اخیر مانند گذشته شاهد اجرای سرودهای جریان ساز می مردم با آن ارتباط برقرار کنند، نبوده ایم. به نظر شما این اتفاق از کجا نشئت می گیرد؟ علت اینکه مردم، از اجرا های سرود فاصله گرفته اند، پلی یک و تکراری بودن آن هاست. الان مربی به اعضای گروهش یک لوله پللیکا که بر روی سرش ابر گذاشته اند، می دهند و آن ها هم قطعه ای را لب می زنند، اتفاقی که هیچ احساسی را به مخاطب منتقل نمی کند. در واقع وقتی مخاطب اجرای سرودی را ببیند و متوجه شود فرد دیگری قبلا سرود را اجرا کرده است، اصلا با قطعه، ارتباط برقرار نمی کند. پس جلوی این اجرا های پاتوقی و پلی یکی باید گرفته شود. جنس ملودی، موضوع دیگری است که باید برای ارتباط برقرار کردن بیشتر مردم با سرودها، مدنظر قرار گیرد. متاسفانه اغلب سرود هایی که الان اجرا می شود، سبکشان

علیرضا حیدری - روزنامه نگار و یادداشت قبلی نوشتیم، تئاتر مشهد بخشی از هویت مشهد و خراسان است. این هویت برگرفته از پیشینه ای است که بر هنر نمایش این شهر و استان رفته و کارنامه درخوری که از این بردجای گذاشته است. حال که به این باور رسیده ایم و این هنر را بخشی از هویت شهر می دانیم، پرسشی مهم تر پیش چشم ماست و آن، اینکه آیا تئاتر مشهد و خراسان هم توانسته است بار هویتی این دیار را به دوش بکشد و خود بازتاباننده هویت اصیل این سرزمین و فرهنگ و تاریخ و ادبیاتش باشد. مهم ترین عنصر هویتی مشهد، وجود بازگاه حضرت امام رضاست که خوشبختانه در این سال ها به مدد برگزاری جشنواره های تئاتر رضوی، آثاری با موضوع رضوی نوشته شده و

پاپ است، یعنی حالت حماسی آن ها گرفته شده است. ازسوی دیگر در میکس و مسترینگ سرودها جنس صدای خواننده تغییر می کند، یعنی شنونده اثری اور جینال گوش نمی دهد، از این رو احساس می کند خواننده خودش نیست، پس از کنار سرود به راحتی ردمی شود و حتی رغبت نمی کند به آن گروه نگاه کند. در حالی که اگر یک سرود به صورت زنده، ساده و بی آرایش و مردمی خوانده شود، همه را با خود همراه خواهد کرد و در یادها خواهد ماند، مانند سرود های زمان پیروزی انقلاب اسلامی که ارکسترال هم اجرایی شدند ولی چون زنده ضبط می شدند و جنس صدانیز تغییر نمی کرد، در دل مردم می نشستند.

● به نبود روحیه حماسی در سرودها اشاره کردید، این روحیه در ملودی های امروزی وجود ندارد یا در شعرها؟

در هر دو. فضای حماسی هم باید در شعر و هم در ملودی باشد. اما متاسفانه این روزها، رد پای شعرها و ملودی های تجاری در سرودها

ملودی «سلام فرمانده» ساده، زیبا و قابل درک برای مخاطب است. همچنین در این اثر، کلام بر روی موسیقی سوار است و بچه ها می توانند شعرش را درک کنند. از این رو ناخواسته بیشتر به سراغش می روند

دیده می شود. از طرف دیگر ما فکر می کنیم اگر در سرودهایمان از طبل، سنج و سازهای بادی و... استفاده کنیم و خواننده ها بیشتر فریاد بزنند یا سرود به صورت مارش نظامی نواخته شود، اجرایمان حماسی تر خواهد بود، در حالی که خیلی مواقع می بینیم سرودها و ملودی هایی که آن چنان موسیقی کوبنده ای ندارند ولی شعرشان دارای حماسه و شور است، انقلابی در ما ایجاد می کنند.

● به نظر شما، سرود چقدر می تواند در ترویج روحیه حماسی میان مردم تأثیرگذار باشد؟

سرودی تواند در زمانی خیلی کوتاه، پیام های مختلف را منتقل کند و بسیار تأثیرگذار باشد، البته به شرط آنکه آلمان های لازم برای برقراری ارتباط با مخاطب را داشته باشد که همان شعر ساده و بی آایش، ملودی دلی و اجرای زنده و اورجینال است.

● مادر سال های اولیه پیروزی انقلاب اسلامی، سرودهایی مانند «یار دبستانی من»، «همین خونین جاویدان»، «خمینی ای امام» یا «آمریکا آمریکا مرگ به نیرنگ تو» داشتیم که بسیار جریان ساز بودند. چگونه می توان دوباره سرودهایی این چنین تولید کرد؟

این سرودها جریان ساز شدند چون شعر محکمی داشتند. همچنین آهنگ سازهای آن ها ملودی سازهای قوی بودند که ساخت قطعات مختلفی را در کارنامه داشتند. اما امروز افرادی که هیچ تجربه ای در ساخت سرود ندارند و دوره های آکادمیک آهنگ سازی را نگذرانده اند، شروع به ملودی نویسی کرده اند. آن ها درگیر ابزار و ادوات الکترونیک شدند و سعی می کنند ایراد های ملودی های سرود را با این ابزارها بپوشانند. مربی ای که توانمند نشده باشد، هم حرف این آهنگ سازان را سریع قبول می کند و درگیر ملودی هایی می شود که مردم با آن ارتباط برقرار نمی کنند. به نظر من ملودی نویسی باید از دیگر بخش های سرود جدا شود و گروهی پای کار بیایند که بتوانند آهنگ قوی بنویسند. متاسفانه ما می بینیم امروز یک نفر آهنگ می سازد، شعر هم می گوید، تنظیم و ضبط نیز می کند. نتیجه می شود تولید اثری که به علمی سرشاری ندارد.

● البته در ماه های گذشته سرودی به نام «سلام فرمانده» انتشار یافت که خیلی سر فراغ شد و شاید بتوان آن را تنها سرودی دانست که در سال های اخیر توجه مردم را به خود جلب کرده است. به نظر شما این سرود چه ویژگی هایی داشت که توانست با مخاطب ارتباط برقرار کند؟

به نظر من سرود سلام فرمانده به دودلیل

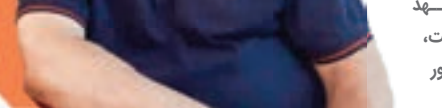
میان مردم جایز کرد، یکی رسانه ای شدنش بود و دیگری سادگی اش که ارتباط خوبی با مخاطب برقرار می کرد. اگر بحث های فنی و تکنیکی را کنار بگذاریم، ملودی شعر ساده و بی آایش، ملودی دلی و اجرای زنده و اورجینال است.

● مادر سال های اولیه پیروزی انقلاب اسلامی، سرودهایی مانند «یار دبستانی من»، «همین خونین جاویدان»، «خمینی ای امام» یا «آمریکا آمریکا مرگ به نیرنگ تو» داشتیم که بسیار جریان ساز بودند. چگونه می توان دوباره سرودهایی این چنین تولید کرد؟

این سرودها جریان ساز شدند چون شعر محکمی داشتند. همچنین آهنگ سازهای آن ها ملودی سازهای قوی بودند که ساخت قطعات مختلفی را در کارنامه داشتند. اما امروز افرادی که هیچ تجربه ای در ساخت سرود ندارند و دوره های آکادمیک آهنگ سازی را نگذرانده اند، شروع به ملودی نویسی کرده اند. آن ها درگیر ابزار و ادوات الکترونیک شدند و سعی می کنند ایراد های ملودی های سرود را با این ابزارها بپوشانند. مربی ای که توانمند نشده باشد، هم حرف این آهنگ سازان را سریع قبول می کند و درگیر ملودی هایی می شود که مردم با آن ارتباط برقرار نمی کنند.

به نظر من ملودی نویسی باید از دیگر بخش های سرود جدا شود و گروهی پای کار بیایند که بتوانند آهنگ قوی بنویسند. متاسفانه ما می بینیم امروز یک نفر آهنگ می سازد، شعر هم می گوید، تنظیم و ضبط نیز می کند. نتیجه می شود تولید اثری که به علمی سرشاری ندارد. ● البته در ماه های گذشته سرودی به نام «سلام فرمانده» انتشار یافت که خیلی سر فراغ شد و شاید بتوان آن را تنها سرودی دانست که در سال های اخیر توجه مردم را به خود جلب کرده است. به نظر شما این سرود چه ویژگی هایی داشت که توانست با مخاطب ارتباط برقرار کند؟

به نظر من سرود سلام فرمانده به دودلیل

قسمت دوم
پیشنهاد رانده اندازی «جشنواره تئاتر فردوسی»، «برای دهه پایانی اردیبهشت مطرح کنیم تا هم زمان با روز بزرگداشت فردوسی و گرامی داشت زبان فارسی، هر ساله شاهد برگزاری جشنواره ملی و بلکه جهانی «تئاتر فردوسی» در مشهد باشیم» البته اگر قرار است چنین اتفاقی بیفتد، بی گمان مشهد سزوارتر از هر شهر دیگری برای میزبانی است. درباره این پیشنهاد با هم خواهیم نوشت. از این دو عنصر هویتی رضوی و فردوسی که بگذردیم، دیگر ابعدا هویتی مشهد هم جای توجه دارد. حوزه علمیه و دانشگاه این شهر ویژگی هایی که بگذردیم، دیگر با موضوع شاهنامه اجرا شده است، امانیک می دانیم که ظرفیت نمایشی شاهنامه آن چنان است که می توان بخشی مهم از تئاتر جشنواره را به خود اختصاص دهد. بد نیست همین جا

جشنواره توس که از سال ۱۳۵۴ ه. ش. شکل گرفت، با وجود شاهنامه خوانی و نقالی در تجلیل از ابوالقاسم فردوسی، حماسه سرای بزرگ ایران، تئاتر جایگاه مهمی در آن نداشت.

تاجایی که به یاد دارم آثاری همچون: «من ایرجم پسر فردیون»، «عبدالبرجسته»، «بازی نامه باستان»، و «نبرد ستم و سهراب»، رضا صابری، آرش کامانگیر، امیرحسین عابدی و این

روزها، افسانه مار دوش «محمد جهان پا با موضوع شاهنامه اجرا شده است، امانیک می دانیم که ظرفیت نمایشی شاهنامه آن چنان است که می توان بخشی مهم از تئاتر جشنواره را به خود اختصاص دهد. بد نیست همین جا

دوره های آموزشی و کارگاه های تخصصی و نیز برگزاری سالی یک بار جشن سینمای مشهد به منظور تقدیر، تحریم و تشویق برگزیدگان افراد خلاق و موثر در زمینه های مختلف این حوزه، همه و همه به صورت خودگردان و مستقل از بودجه های عمومی، در اساس نامه پیش بینی شده بود که ما حاصل نزدیک به یک ماه نشست و همفکری تعداد زیادی از مسئولان و دست اندرکاران سینمای شهر بود که تدوین شد، چنان که شایسته کلان شهر مشهد و بضاعت ها و استعداد های آن باشد، ولی متاسفانه به دلایل مبهمی به ثمر نشست و در کشاکش میزها و مسئولیت ها و جناح ها به فراموشی سپرده شد. بدین سبب از آنجا که یکی از وظایف شهرداری، کمک به نظم بخشیدن به فعالیت های شهروندان و ایجاد انگیزه و حس تقابل

شهر در نیروهای متخصص با هدف توسعه افتادگی و فرهنگی است. این پیشنهاد در خواست رادوباره مطرح می کنیم که فعالان سینمایی مشهد نیاز به خانه ای دارند که زیرسقف آن جمع شوند تا علاوه بر حفظ و صیانت از حقوق مادی و معنوی خود برای پیشرفت صنعت، در حقوق هنر و سینمای مشهد، چنان که شایسته این کلان شهر عزیز است، بکوشند.

شهرآرا

شنبه ۱۳ دی ماه ۱۳۹۴ شماره ۱۵

فرهنگ و هنر

خبر ویژه

با موضوع ازدواج حضرت علی(ع) و حضرت فاطمه(س) نقاشی جدید حسن روح الامین رونمایی شد

هم زمان بااول ذی الحجه، سالروز ازدواج حضرت علی(ع) و حضرت فاطمه(س)، حسن روح الامین از یک نقاشی جدید با این موضوع رونمایی کرد. وی درباره این اثر نوشت: «تصویر حاضر عرض توسلی بود ناچیز به ساحت مقدس بی بی دوعالم، حضرت فاطمه(س)».

اخبار هنری مشهد

اجرای «سویینی تاد» در «تئاتر شهر»

تئاتر «سویینی تاد»، از امروز، ساعت ۲۰:۳۰، در سالن اصلی تئاتر شهر مشهد اجراهای خود را آغاز خواهد کرد. محمدنیازی پس از نمایش های پرافتخار «یتیم خانه فونیکس»، «پیا نیستو لوژی» و «آیراک»، تئاتر «سویینی تاد» را با نمایشنامه ای از استفان ساندهایم و هیو ویل، روی صحنه می برد. در این کمدی موزیکال نود دقیقه ای، طهان، مصطفی جلالی، هانیه طیبی، المیرا عاقل، سجاد خسروی کوچ، سعید باصری و اریسایبگی به ایفای نقش می پردازند. سال ۱۸۴۱ اولین داستان سویینی تاد در بریتانیای مه آلود رونمایی شد، داستانی برگرفته از خیابان های لندن که آن روزها تازه رنگ صنعت سرمایه داری را به خود می دید. داستانی که با عشق بنجامین و لوسی، آغاز شد.

نمایش «موطن» در «اشراق»

تئاتر «موطن»، به کارگردانی مهسا ستوده نژاد از پنجشنبه ۱۶ تیر در تماشاخانه «اشراق» روی صحنه می رود. این نمایش ۴۵ دقیقه ای در ژانر تراجدی، نگاهی به آغاز طغیان بشر در برابر پروردگار خودش و رسوخ شیطان در قالب طاعت و در بعضی انسان هادارد. در «موطن»، که نمایشی مبتنی بر بدن، سکوت و آواست، منا بارانی، شقایق جهانیان، فرانزه را د اعتمادی، مهسا ستوده نژاد، پرستو عدالتی و گیتی میری بازی می کنند و محمدرضا صولتی و منا بارانی، صدا پیشه آن هستند.

نمایش موزیکال کودک در «شهر زیبا»

نمایش موزیکال کودک «من نبودم، دستم بود» به تهیه کنندگی، نویسندگی و کارگردانی عبدالرضا افشارزاده از شانزدهم تیرماه، ساعت ۱۹ در فرهنگ سرای شهر زیبا روی صحنه می رود. در این نمایش، نیلوفر میرزاد، آرش خوشخو، عرفان یغمایی، ایمان آل ابراهیم و مصطفی شفاهی نقش می آفرینند.

«مرداد ۳۰ سال پیش» در «فردوسی»

«مرداد ۳۰ سال پیش» به نویسندگی و کارگردانی علی اکبر خداشناس از شانزدهم تیرماه امسال، ساعت ۲۰:۳۰، در تالار فردوسی جهاد دانشگاهی روی صحنه می رود. در این تراجدی عاشقانه، علی اکبر خداشناس، ملیکا شیرازی، مهلا نیرومند، امین قدماگی، علیرضا حسینی و یحیا رفوگران بازی می کنند. «مرداد ۳۰ سال پیش» کاری از موسسه هنرهای نمایشی قاصدک است.

«روایت آلبوم های جنگی» در «هویزه»

دومین نشست از «روایت آلبوم های جنگی» به بیان خاطرات دفاع مقدس و روایت عکس های آن دوران می پردازد. علاقه مندان در این نشست که امروز یکشنبه ۱۲ تیرماه، ساعت ۱۸، در سالن شماره ۱ پردیس سینما هویزه برگزار می شود، پای خاطرات علی پیراسته خواهند نشست. «روایت آلبوم های جنگی» به مناسبت شهادت حضرت جواد الائمه(ع) به همت حوزه هنری انقلاب اسلامی خراسان رضوی برگزار خواهد شد.

نقد و بررسی «مرا با خودت ببر» در «به نشر»

نشست نقد و بررسی رمان «مرا با خودت ببر»، نوشته مظفر سالاری، امروز یکشنبه ۱۲ تیرماه، ساعت ۱۷:۳۰، در فروروگاه مرکزی «به نشر» برگزار می شود. در این نشست که بهمین براتی دبیر، حجت الاسلام مظفر سالاری، نویسنده کتاب و محقق و دکتر سعید تاووسی، پژوهشگر تاریخ، درباره «مرا با خودت ببر» سخن خواهند گفت.